

Her, vilde det altid have været en Advarsel. Creditforeningen vilde ikke have faaet saa stort et Omfang, og det solidariske Ansvar vilde ikke være blevet saa betydeligt, og maaskee vilde Foreningen kunne have undgaaet sin Skæbne itide; og i ethvert Tilfælde vilde ikke saa Mange have været blevne afhængige af den. Det vilde have været en advarende Forholdsregel, der blev truffen, men den her foreslaaede er reen præventiv. Og hvad er Hensigten dermed? Naar det offentliggøres i Berlingske Tidende og det Blad, som er meest udbredt paa vedkommende Sted, hvorledes en Eiendom tages, vilde Beboerne i den Egn — og de ere de meest kynbige — bedømme, hvorvidt Eiendommen er taget for høit eller for lavt, og dette kan give Anledning til, at man itide, før Aaaret bevilges, kan søge Veiledning i saa Henseende, og det kan komme Creditforeningen selv til Nytte. Det ærede Medlem for Rjøge mener, at i Grunden ingen Andre kunne bedømme Taxationens Bestaafenhed end de, der have været med til at tage den, og som kjende alle Enkeltheder derved, saasom Arealets Størrelse, Hartkornet o. s. v. Men de, der sikkest og allerbedst ere istand til at bedømme Eiendommens Værdi, ere i det Hele taget Folk i vedkommende Egn; de kjende saa omtrent en Eiendoms Værdi, hvormeget den i Aarets Løb kan producere, hvormeget den kan give i Overflod, og hvad dens sande Værdi i Handel og Wandel er, og det er sikkert derfor dem, der bedst kunne tages til Meddomsmænd i saa Henseende. Jeg kan heller ikke forstaae den stærke Modstand, som det ærede Medlem for Fredericia (Gad) har reist imod at antage et Forslag som det nærværende; det kan og bør vistnok modificeres, og man bør i det Hele taget søge at komme de oprindelige Indbydere imøde og søge at komme til en Overenskomst med dem, saa at Sagen kan blive fremmet og ikke møde nogen hyderligere Hindring; men jeg kan ikke forstaae, hvorledes det kan være til Skade for denne Forening at gjøre en Begyndelse dermed. Denne Begyndelse maa og vil blive en Opfordring til alle Creditforeninger om at adoptere saadan Fremgangsmaade; det vil blive absolut nødvendigt, at den er baaren og støttet af Offentligheden, og det vil

blive et Fortrin, som kommer den til Nytte, saa, at andre Creditforeninger maae søge at tilægne sig noget Lignende og Tilsvarende. Der er indvendt mod en saadan Offentliggjørelse, at den kunde have den Betænkelse, at den ikke i Almindelighed ønskes; men hvorfor ønskes den ikke? Fordi det er en almindelig Fordom, som hviler over de Fleste, og som vi skulle bidrage Bort til at fjerne. Som det ærede Medlem for Mariager (Hage) sagde, er der en halv Offentlighed tilstede, som burde være heel, og som til sine Tider er gjort til en saadan ved at offentliggjøre Hypotheklaan. Det kan imidlertid dog ikke nægtes, at det kan have sine Misligheder at offentliggjøre alt Muligt, hvad der i denne Henseende ihinglæses, saasom ved afsluttede Forlig, ved indgaaede Forpligtelser, der i det Hele taget afløre en Mand's Stilling. Bliwer derimod Eiendommen taget, og Eieren attraaer et Aaen, som man jo i Reglen attraaer til at udvide og forbedre Virksomheden ved Eiendommen, kan det jo ikke være Manden til Skade, om man giver en saadan Offentlighed i Eiendomsforholdene. Man giver derved tillige saadanne statistiske Beretninger, der ogsaa i denne Henseende vilde komme Eiendommen til Nytte. Jeg troer derfor, at man ikke blot maa sætte megen Priis paa dette som en Tanke, der som den høitærede Indenrigsminister bemærkede, var ønskelig at see gennemført, men efterat den allerede har brudt sin Bane ved denne Leilighed, troer jeg ogsaa, at man maa fastholde Udsættelsen af denne Tanke, maaskee ved Bde Behandling søge at komme til en Overenskomst med det vedkommende Udvalg om, hvorledes Bestemmelsen kan gennemføres uden at volde især denne Forening nogensomhelst Gene i sin Virksomhed. Jeg anseer det for meget vigtigere, at en saadan Bestemmelse kan blive indført i Foreningens Statuter, end den øvrige Control, som man maaskee paa en noget minutiøs Maade forlanger indført i Statuterne. Den kan i mange Henseender udøve et vist Tryk paa den; det kan maaskee fremkalde Betænkelse, om der ogsaa behøves en saadan overordentlig, i det Enkelte gaaende Control, hvis Faststillelse kunde gjøre mistænksom mod Foreningen; men en Control, som paatalder